

Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu.

§ 1. Wyjaśnienie ogólne

Procedura:

- umożliwia jawne, poufne lub anonimowe dokonywanie zgłoszeń,
- gwarantuje rzetelne, obiektywne i terminowe sprawdzanie zgłoszeń,
- zapewnia ochronę osób dokonujących zgłoszeń i osób z nimi związanych.

Celem niniejszych Procedur zgłaszania naruszeń oraz ochrony sygnalistów jest w szczególności:

- Wdrożenie procedury postępowania w przypadku zgłoszeń naruszeń wewnętrznych zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r., w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii.
- stworzenie kompleksowej regulacji problematyki ujawniania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń,
- poprawa społecznej percepcji (postrzegania) działań osób zgłaszających przypadki nieprawidłowości jako aktywności wątpliwej moralnie (donosicielstwo),
- ochrona osób zgłaszających przypadki nieprawidłowości,
- ochrona Komendy poprzez wczesne wykrycie i usunięcie zgłoszonych przypadków nieprawidłowości,
- propagowanie postawy obywatelskiej odpowiedzialności.

§ 2. Definicje

Ilekcroć w dalszej części Procedur będzie mowa o:

1. Ustawa – Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 928);
2. Sygnalista – oznacza osobę fizyczną, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację na temat naruszeń prawa uzyskane w kontekście związanym z wykonywaną przez nią pracą, niezależnie od tego czy informacja o naruszeniu prawa została uzyskana przed, w trakcie, lub po nawiązaniu stosunku prawnego z Komendą Powiatową PSP w Kołobrzegu.
3. Osoba powiązana z sygnalistą – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115§11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 – kodeks karny.
4. Pracownik – oznacza funkcjonariusza lub pracownika cywilnego Komendy Powiatowej PSP w Kołobrzegu.

5. Anonim – zgłoszenie dokonane przez osobę, co do której nie jest możliwa identyfikacja tożsamości.
6. Działania odwetowe – bezpośrednie lub pośrednie działanie, zaniechanie, związane z dokonaniem zgłoszenia nieprawidłowości, którego celem lub skutkiem jest pogorszenie sytuacji osoby dokonującej zgłoszenia.
7. Działania następcze – działania podjęte przez odbiorcę zgłoszenia w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu zaradzenia naruszeniu będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym poprzez takie działania, jak dochodzenie wewnętrzne, postępowanie wyjaśniające, wniesienie oskarżenia, działania podejmowane w celu odzyskania środków lub zamknięcie procedury.
8. Informacje na temat naruszeń prawa – należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa.
9. Informacje zwrotne – oznaczają przekazaną sygnaliście informację na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań.
10. Kontekst związany z pracą – obecne lub przyszłe działania związane z pracą, w ramach których – niezależnie od charakteru tych działań – osoby mogą uzyskać informację na temat naruszeń i doświadczyć działań odwetowych w przypadku zgłoszenia takich informacji.
11. Naruszenie – działanie lub zaniechanie, które jest niezgodne z prawem, lub mające na celu obejście prawa dotyczące:
  - a) Korupcji;
  - b) Zamówień publicznych;
  - c) Usług, produktów i rynków finansowych;
  - d) Przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
  - e) Bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
  - f) Bezpieczeństwa transportu;
  - g) Ochrony środowiska;
  - h) Ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
  - i) Bezpieczeństwa żywności i pasz;
  - j) Zdrowia i dobrostanu zwierząt;
  - k) Zdrowia publicznego;
  - l) Ochrony konsumentów;
  - m) Ochrony prywatności i danych osobowych;
  - n) Bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
  - o) Interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
  - p) Rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
  - q) Konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunku jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt. 1-16.
12. Osoba dokonująca zgłoszenia – osoba fizyczna lub prawna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje na temat naruszeń uzyskane w kontekście związanym z pracą.
13. Osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia – osoba fizyczna lub prawna, która pomaga osobie dokonującej zgłoszenia w tej czynności i o której pomoc nie powinna zostać ujawniona.

14. Osoba, której dotyczy zgłoszenie - osoba fizyczna lub prawna, która jest wskazana w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia lub która jest z nim powiązana.
15. Zgłoszenie – przekazanie informacji na temat naruszenia, do którego doszło lub może dojść w organizacji, w której osoba zgłaszająca pracuje lub pracowała, lub w innej organizacji, z którą utrzymuje lub utrzymywała kontakt w kontekście wykonywanej pracy.
Przedmiotem zgłoszenia mogą być w szczególności:
  - a) Naruszenia zasad kodeksu etyki pracowników Komendy;
  - b) Naruszenia praw człowieka stwarzające lub mogące stwarzać zagrożenia życia, zdrowia lub wolności osobistej;
  - c) Naruszenia praw pracowniczych, w tym mobbing i dyskryminacja oraz wszelkie formy nadużyć w stosunku zależności w relacjach pracowniczych lub służbowych;
  - d) Naruszenia stwarzające lub mogące stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego lub środowiska;
  - e) Działania o charakterze korupcyjnym, w tym łapownictwo czynne lub bierne, oszustwo, fałszerstwo, wyłudzenie lub użycie poświadczenia nieprawdę, itd.;
  - f) Naruszenia obowiązków publicznoprawnych, w tym podatkowych;
16. Zgłoszenie wewnętrzne – oznacza ustne lub pisemne przekazanie informacji na temat naruszeń prawa w obrębie Komendy Powiatowej PSP w Kołobrzegu.
17. Zgłoszenie zewnętrzne – oznacza ustne lub pisemne przekazanie informacji Rzecznikowi Praw Obywatelskich na temat naruszeń prawa.
18. Ujawnienie publiczne – oznacza poddanie do wiadomości publicznej informacji na temat naruszeń prawa.
19. Właściwy organ – oznacza organ krajowy wyznaczony do przyjmowania zgłoszeń przekazywania informacji zwrotnych osobie dokonującej zgłoszenia lub wyznaczony do wykonywania obowiązków przewidzianych w Dyrektywie, w szczególności w odniesieniu do działań następczych.

§ 3. Szczegółowe zadania uprawnienia komórki organizacyjnej wyznaczonej do podejmowania działań następczych w ramach procedury zgłoszeń wewnętrznych w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu

1. Za zapewnienie wdrożenia procedury, w tym zapewnienie zasobów niezbędnych do realizacji zadań wynikających z niniejszej procedury odpowiada Komendant Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu.
2. Zastępca Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu sprawuje bezpośredni nadzór nad skutecznością wdrożonego systemu przeciwdziałania nieprawidłowością w szczególności poprzez:
  - a) Monitorowanie przestrzegania ustalonych zasad postępowania przez podległych pracowników,
  - b) Promowanie kultury organizacyjnej opartej na przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowością,
  - c) Zgłaszanie naruszeń właściwym organom.
3. Stanowisko ds. organizacyjnych realizuje zadania zapewniające sprawne funkcjonowanie systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w szczególności poprzez:
  - a) Przyjmowanie zgłoszeń/sygnalizacji,
  - b) Prowadzenie rejestru zgłoszeń/sygnalizacji,

- c) Spełnienie obowiązku informacyjnego wobec osoby dokonującej zgłoszenia, w szczególności udzielenie odpowiedzi,
  - d) Zapewnienie poufności osobie dokonującej zgłoszenia,
  - e) Zapewnienie bezstronności podczas prowadzonych postępowań,
  - f) Prowadzenie kampanii informacyjnych wśród pracowników Komendy zmierzających do utrwalenia pozytywnego przestrzegania działań w zakresie zgłoszeń/sygnalizacji oraz propagowania postawy obywatelskiej odpowiedzialności,
4. Podmiotem uprawnionym i upoważnionym do rozpatrywania zgłoszeń oraz do podejmowania działań następczych, włączając w to weryfikację zgłoszenia i dalszą komunikację ze zgłaszającym, w tym występowanie o dodatkowe informacje i przekazywanie zgłaszającemu informacji zwrotnej jest zespół ds. rozpatrywania zgłoszeń wewnętrznych.
  5. Zespół ds. rozpatrywania zgłoszeń wewnętrznych składa się z wyznaczonych osób przez Komendanta Powiatowego PSP do danego zgłoszenia spośród kierowników komórek organizacyjnych lub ich zastępców.
  6. W związku z realizowanymi zadaniami w ww. zakresie upoważnione osoby są zobowiązane do traktowania wszystkich zgłoszeń z należytą powagą i starannością w sposób poufny, a przy ich rozpatrywaniu koniecznością kierowania się zasadą bezstronności i obiektywizmu.
  7. Wymienieni powyżej pracownicy realizują zadania określone w Procedurze na podstawie pisemnego upoważnienia Komendanta oraz oświadczenia o zachowaniu poufności, które zostaną dołączone do akt danej sprawy.
  8. Kierownicy komórek organizacyjnych Komendy współpracują z komórką/stanowiskiem wskazanym w pkt. 3 w zakresie:
    - a) Monitorowania przestrzegania zasad postępowania przez podległych pracowników,
    - b) Wyjaśniania okoliczności zdarzeń opisanych w zgłoszeniu/sygnalizacji.
  9. Pracownicy Komendy, w szczególności:
    - a) Przestrzegają wartości etycznych i przepisów prawnych przy wykonywaniu powierzonych zadań,
    - b) Informują bezpośrednio przełożonego o potencjalnych ryzykach w realizowanych zadaniach,
    - c) Na bieżąco zgłaszają wszelkie zauważone nieprawidłowości,
    - d) Udostępniają informację niezbędne do wyjaśnienia nieprawidłowości,
    - e) W kontaktach wewnętrznych oraz w kontaktach z klientem zewnętrznym prezentują postawę sprzyjającą przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowościom.

§ 4. Ochrona sygnalistów

1. Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i ze stanowi informację o naruszeniu prawa.
2. Wobec sygnalisty, osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia czy osób powiązanych z sygnalista, nie mogą być podejmowane działania odwetowe ani próby lub groźby zastosowania takich działań. W przypadku wystąpienia działań odwetowych pracownik powinien zgłosić ten fakt w oparciu o sposoby zgłaszania naruszeń wynikające z postanowień niniejszych Procedur.

3. Wszyscy pracownicy są zobowiązani do reagowania na potencjalne zachowania odwetowe wobec sygnalisty niezależnie od faktu, czy jest on ujawnionym, czy domniemanym sygnalistą. W szczególności zaleca się:
  - a) Odmowę udziału lub wspierania działań zawierających elementy dyskryminacji, mobbingu lub innych niepożądanych zachowań;
  - b) Podejmowanie działań mających na celu stosowanie zasad dobrej i życzliwej współpracy w relacjach z innymi pracownikami, co obejmuje szanowanie ich godności i innych dóbr osobistych;
  - c) Zachowanie bezwzględnej poufności przez pracowników zespołów przyjmujących i badających zgłoszenia naruszeń prawa lub wewnętrznych procedur;
  - d) Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez Komendę Powiatową PSP w Kołobrzegu z zakresu ochrony sygnalistów;
  - e) Niezwłoczne powiadomienie komórki organizacyjnej Komendy Powiatowej PSP w Kołobrzegu wyznaczonej do przyjmowania zgłoszeń o zauważonych działaniach odwetowych.
4. Sygnalista, wobec którego dopuszcza się działań odwetowych ma prawo do odszkodowania i prawo do zadośćuczynienia.
5. Wszelkie działania polegające na dokonaniu zgłoszenia w złej wierze, mające charakter świadomego pomawiania kogokolwiek o naruszenie prawa są zabronione i spotykają się z odpowiednim i adekwatnym do powagi naruszenia działaniem Komendy Powiatowej PSP.
6. w Kołobrzegu. Osoba, która poniosła szkodę z powodu świadomego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji przez sygnalistę, ma prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia od sygnalisty, który dokonał takiego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.
7. Zgłoszenie naruszenia prawa nie wyklucza możliwości podjęcia przez Komendę Powiatową PSP w Kołobrzegu stosownych decyzji kadrowych w sytuacji, gdy sygnalista jako jeden ze sprawców uczestniczył w naruszeniu, które jest przedmiotem zgłoszenia lub dopuścił się innego naruszenia niezwiązanego z przedmiotem zgłoszenia. Zgłoszenie przez sygnalistę naruszenia nie wyłącza odpowiedzialności takiej osoby za własne czyny, aczkolwiek będzie wzięte pod uwagę przy podejmowaniu stosownych środków, adekwatnych do powagi naruszenia.
8. Komenda Powiatowa PSP w Kołobrzegu ma obowiązek chronić dane osobowe sygnalisty, osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz osoby trzeciej wskazanej w zgłoszeniu, a w szczególności nie może w żaden sposób ujawniać danych osobowych nieupoważnionym osobom, chyba, że osoby te wyrażają na to wyraźną zgodę. Powyższe pozostaje bez uszczerbku dla przepisów pozwalających na ujawnienie takich danych przez organy publiczne w uzasadnionych przypadkach przepisami Ustawy.
9. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą.

§ 5. Zgłaszanie naruszeń – postanowienia ogólne

1. Sygnalista w razie powzięcia informacji o naruszeniu prawa, może dokonać:
  - a) Zgłoszenia wewnętrznego,
  - b) Zgłoszenia zewnętrznego,
  - c) Ujawnienia publicznego.
2. W pierwszej kolejności sygnalista powinien dokonać zgłoszenia wewnętrznego, chyba że uważa, że naruszeniu prawa nie można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej

Komendy Powiatowej PSP w Kołobrzegu, lub że zachodzi ryzyko działań odwetowych. Jeżeli sygnalista decyduje się na zgłoszenie wewnętrzne powinien zapoznać się z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania jego danych osobowych w związku ze zgłoszeniem, która stanowi Załącznik nr 1 do Procedur.

3. Stanowisko ds. organizacyjnych Komendy Powiatowej PSP w Kołobrzegu zostaje wyznaczone do spraw związanych z sygnalistami i podejmuje wszelkie działania do tego, aby chronić sygnalistę, osobę, której dotyczy zgłoszenie, a także osobę trzecią wskazaną w zgłoszeniu, przed ujawnieniem ich tożsamości osobom nieupoważnionym. Zakazane jest w szczególności:
  - a) Rozmawianie o sprawie z osobą nieupoważnioną w miejscu pracy i poza miejscem pracy, wszelkimi kanałami komunikacji;
  - b) Umożliwienie osobie nieupoważnionej zapoznanie się ze sprawą, np. poprzez zostawienie na biurku bez nadzoru dokumentów, notatek, czy poprzez niezabezpieczenie elektronicznych nośników informacji takich jak laptop, czy telefon.
  - c) Udzielenie informacji podmiotom zewnętrznym na temat sprawy bez uprzedniej weryfikacji, że podmiot ten jest upoważniony, lub uprawniony do otrzymania stosownej informacji.

W razie wątpliwości, czy dana osoba jest upoważniona do przetwarzania informacji związanych ze sprawą, osoba, która żąda dostępu do informacji jest zobowiązana do przedstawienia stosownego upoważnienia, lub podstawy, na jakiej żąda określonych informacji.

4. Jeżeli zgłoszenie wewnętrzne zostało przyjęte przez osobę nieupoważnioną osoba ta jest obowiązana do:
  - a) Nieujawniania informacji mogących skutkować ustaleniem tożsamości sygnalisty lub osoby, której dotyczy zgłoszenie,
  - b) Niezwłocznego przekazania zgłoszenia stanowisku ds. organizacji Komendy Powiatowej PSP w Kołobrzegu wyznaczonej do przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych albo Komendantowi Powiatowemu PSP w Kołobrzegu bez wprowadzania zmian w tym zgłoszeniu.
5. Wszelkie zgłoszenia będą skrupulatnie badane, a wobec ujawnionych nieprawidłowości Komenda Powiatowa PSP w Kołobrzegu zastosuje odpowiednie do powagi naruszenia środki, w tym środki dyscyplinarne.
6. W przypadku wycofania zgłoszenia przez sygnalistę mając uzasadnione podejrzenie występowania nieprawidłowości Komenda Powiatowa PSP w Kołobrzegu podejmuje niezależne działania sprawdzające. Na podstawie wyników działań sprawdzających Komenda Powiatowa PSP w Kołobrzegu podejmuje decyzję co do dalszego trybu postępowania.

§ 6. Procedura zgłoszeń wewnętrznych

1. Zgłoszenia dokonywane mogą być poprzez dedykowane poufne kanały zgłoszeń funkcjonujące w Komendzie, w szczególności:
  - a) W formie listownej na adres: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu ul. Żurawia 12B, 78-100 Kołobrzeg z dopiskiem na kopercie „zgłoszenie nieprawidłowości” lub „komórka organizacyjna, o której mowa w §3 ust. 2 pkt 3 – do rąk własnych”,
  - b) Osobiście w sekretariacie Komendy lub telefonicznie do pracownika wyznaczonego w Komendzie 943551435. Pracownik, do którego osobiście lub telefonicznie zgłoszono

nieprawidłowość dokumentuje zgłoszenie w formie karty zgłoszenia, protokołu, nagrania rozmowy.

2. Zgłoszenie może mieć charakter:
  - a) Jawny, gdy osoba dokonująca zgłoszenia zgadza się na ujawnienie swojej tożsamości osobom zaangażowanym w wyjaśnienie zgłoszenia,
  - b) Poufny, gdy osoba dokonująca zgłoszenia nie zgadza się na ujawnienie swoich danych i dane podlegają utajnieniu,
  - c) Anonimowy, gdy w żaden sposób nie można zidentyfikować osoby dokonującej zgłoszenia.
3. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności:
  - a) Dane osoby zgłaszającej, tj. imię, nazwisko, miejsce pracy (nie dotyczy anonimów),
  - b) Datę i miejsce sporządzenia,
  - c) Dane osób, które dopuściły się naruszenia prawa, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy,
  - d) Opis nieprawidłowości oraz ich daty.

Zgłoszenie dodatkowo może zostać udokumentowane zebranymi dowodami i wykazem świadków.

Wzór formularza zgłoszenia stanowi załącznik nr 2 do Procedury.

4. Zgłoszenia, o których mowa w §6 rejestrowane są w komórce organizacyjnej, o której mowa w §3 ust. 3, zgodnie ze wzorem rejestru określonym w załączniku nr 3 do Procedury. W przypadku zgłoszenia zawierającego dane osobowe osoby dokonującej zgłoszenia pracownik w terminie 7 dni wysła potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia.
5. Pracownik o którym mowa w ust. 4 dokonuje weryfikacji zgłoszenia, a następnie decyduje o dalszych działaniach następczych.
6. Działania następcze prowadzone jest bez zbędnej zwłoki.
7. Wyniki przedstawiane są w terminie do 3 miesięcy. W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać wydłużony do 6 miesięcy, o czym należy poinformować osobę dokonującą zgłoszenia.
8. Zgłoszenia traktowane są z należytą powagą i starannością w sposób poufny, a przy ich rozpatrywaniu obowiązuje zasada bezstronności i obiektywizmu.
9. Podczas rozpatrywania zgłoszeń wszyscy uczestnicy postępowania są zobowiązani do dołożenia należytej staranności, aby uniknąć podjęcia decyzji na podstawie chybionych i bezpodstawnych oskarżeń, niemających potwierdzenia w faktach i zebranych dowodach oraz z zachowaniem poszanowania godności i dobrego imienia pracowników i osób, których zgłoszenie dotyczy.
10. W Wyniku przeprowadzonych działań następczych zgłoszenie, w szczególności, może zostać uznane za:
  - a) Zasadne i wówczas podejmowane są działania naprawcze lub zawiadamia się organy ścigania,
  - b) Bezzasadne (nieznajdujące potwierdzenia) i wówczas oddala się zgłoszenie.